



**Euroopan unionin
rahoittama**

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

VALINTAESITYS

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Kokouspäivämäärä: 16.5.2023

Hakemusnumero:	201507, 201518, 201514, 201519, 201520, 201521
Hankkeen julkinen nimi:	Factory -Etelä-Savon digitaalinen hautomopolku ja alueellisen esihautomotoiminnan tukeminen
Ryhmähankkeen tunnus:	R-00459
Päähankkeen hakija:	Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy
Osahankkeiden hakijat:	Diakonia-ammattikorkeakoulu Oy, Etelä-Savon Koulutus Oy, Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy, Kirkkopalvelut ry
Hakutunnus:	ESAELY-021
Maantieteellinen kohdealue:	Etelä-Savo
Toimintalinja:	4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erylistavoite:	4.2. Uutta osaamista työelämään
Hakemuksen saapumispäivämäärä:	31.10.2022
Diarinumero:	Dnro: EURA2021/201507/09 02 01 01/2022/ESAELY
Hankkeen alkamispäivämäärä:	1.1.2023
Hankkeen päättämispäivämäärä:	31.12.2025
Viranomainen:	Etelä-Savon ELY-keskus
Käsittelijä:	Pia Pirskanen

Hankkeen sisältö

Tarve

Etelä-Savo on pk-yritysvaltainen ja elinkeinorakenteeltaan monipuolinen alue. Kasvuyritysten määrä on vielä matala ja TKI-resurssit ovat rajalliset. Yritykset toimivat pitkälti perinteisillä toimialoilla. Yrittäjien osuus maakunnan työllisistä on maan toiseksi korkein. Toisaalta Etelä-Savo on Suomen ikääntynein maakunta, joten alueella on enenevä määrä jatkajaa etsiviä yrityksiä ja yrittäjien eläköitymisen kautta markkinapotentiaalia uusille yrittäjille. Samalla maakunnassa kamppaillaan yritysten kasvua hidastavan ja julkisten palvelujen järjestämistä vaikeuttavan työvoiman saatavuuden kanssa ja yritetään etsiä keinoja, joilla nuorempaa, työikäistä väestöä saataisiin pysymään ja muuttamaan alueelle.

Yhtenä Etelä-Savon alueen elinvoiman kehittäjänä ja vetovoiman kasvattajana toimii yrittäjyysympäristö eli maakunnan tarjoamat edellytykset toimia yrittäjänä. Yrittäjyyden edellytyksiä pyritään parantamaan ja kehittämään mm. yrittäjyyskasvatuksen, yrittäjyysopintojen ja yritysten kehittämistä vauhdittavien palvelujen ja TKI-toiminnan avulla. Etelä-Savossa on tunnistettu haasteita liittyen mm. uusien yritysten synnyttämiseen, eläköityvien yrittäjien työn jatkamiseen ja innovaatiotoiminnan sekä TKI-hankkeiden

kautta syntyvien yritysideoiden jalostamiseen liiketoiminnaksi. Yrittäjyyden tukemiseen, uusien yritysten perustamiseen sekä sukupolvenvaihdosten tukemiseen on varsin niukat perusresurssit. Näiden yrittäjyyteen olennaisesti liittyvien haasteiden ratkaiseminen ja yrittäjyyden tukea tarjoavien tahojen toiminnan yhteensovittaminen on olennaista maakunnan elinvoiman ja yrittäjyyden kannalta. Yrittäjyyden tukemisen keskiössä ovat yrittäjyyskasvatusta ja -opintoja tarjoavat ja potentiaalisia uusia yrittäjiä kouluttavat oppilaitokset, jotka tuottavat uutta osaamista ja osaajia työelämään.

Alueen oppilaitoksissa tarjotaan monimuotoisesti yrittäjyysopintoja, jotka antavat opiskelijoille valmiudet yrittäjänä toimimiseen. Etelä-Savon yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen selvitys -hankkeen tekemästä kyselystä kävi ilmi, että yli puolet kyselyyn vastanneista opiskelijoista koki, etteivät he saa riittävää ohjausta ja valmennusta yrittäjyyteen. Kyselystä nousivat esille haasteina erityisesti puutteet osaamisessa, rahoituksessa, innovoinnin tuessa sekä rohkeudessa ryhtyä yrittäjäksi. Kaksi kolmasosaa opiskelijoista koki, että kiinnostus yrittäjyyteen kasvaisi, jos sitä voisi opintojen rinnalla kokeilla matalalla kynnyksellä ja riskillä.

Yrittäjyyden tukeminen ikääntyvässä ja harvaanasutussa Etelä-Savossa edellyttää monialaista verkostoyhteistyötä. Yrittäjyyden tukemisessa on huomioitava monimuotoistuvat työurat sekä eri yritysmuodot. On tunnistettu tarve uudenlaisen maakunnallisen yrittäjyyden kehittämisympäristön rakentamiselle. Tarvitaan ympäristö, joka vahvistaa opiskelijoiden yrittäjyysosaamista, tukee yritysideoiden kehittämistä, mahdollistaa yrittäjyyskokeilut opintojen aikana ja helpottaa siirtymistä opinnoista yrittäjäksi.

Tavoite

Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa yrittäjyyttä osana koulutusta ja sitä kautta työelämää rakentamalla eteläsavolaisten koulutuksen tuottajien ja muiden yrittäjyyttä edistävien toimijoiden yhteistyönä maakunnallinen digitaalinen hautomopolku ja sitä tukevat toimintamallit esihautomotoimintaan ja yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen hyödyntämiseen.

1. Rakentaa, pilotoida ja juurruttaa Etelä-Savon digitaalinen hautomopolku osaksi maakunnassa toimivien oppilaitosten yrittäjyysopintoja.
2. Kehittää toimintamalli maakunnalliselle esihautomotoiminnalle ja luoda siihen liittyvät prosessit ja käytännöt maakunnan toisen asteen oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen verkostoyhteistyössä Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa.
3. Kokeilla ja ottaa käyttöön erilaisia yrittäjyyden kokeilu ympäristöjä Etelä-Savossa Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa.
4. Vahvistaa Etelä-Savossa yrittäjyyttä tukevien oppilaitosten ja keskeisten sidosryhmien välistä yhteistyötä yrittäjyyden tukemisessa ja edistämisessä.

Kohderyhmä

Hankkeen varsinaisia kohderyhmiä ovat Etelä-Savossa toimivien toisen asteen oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opiskelijat, alumnit sekä avoimen AMK:n opiskelijat.

Toimenpiteet

Työpaketti 1. Digitaalinen hautomopolku (Xamk, Esedu, Samiedu, Diak ja STEP-koulutus)

Määritellään ja toteutetaan Etelä-Savon maakunnallinen digitaalinen hautomopolku, joka edistää ja tukee valmistuvien opiskelijoiden, alumni- ja avoimen AMK:n opiskelijoiden siirtymistä opinnoista yrittäjiksi. Digitaalinen hautomopolku liitetään osaksi Etelä-Savon koulutustarjonnan kokoaajaksi rakennettua Savostamo-alustaa ja sen yrittäjyyteen liittyvää kokonaisuutta.

1.1 Vaatimusmäärittely

- Tutustutaan muualla toimiviin digitaalisiin hautomopolkuihin ja koostetaan niistä saadut kokemukset.
- Selvitetään yhteiskehittämistä hyödyntäen paikallisesti ja alueellisesti eri toimijoiden vaatimukset ja tarpeet digitaalisen hautomopolun osalta ja osallistetaan eri sidosryhmiä kehitysohjelmaan.
- Yhteensovitetaan digitaalisen hautomopolun vaatimukset Savostamo-alustan yrittäjyys teemaan ja laaditaan kehittämissuunnitelma sisältöjen kehittämiseksi.

1.2 Tekninen suunnittelu ja toteutus

- Digitaalisen hautomopolun vaatimusmäärittelyn läpikäynti ja yhteensovitus teknisiin reunaehtoihin yhteistyössä hanketoteuttajien ja teknisestä toteutuksesta vastaavan tekijän kanssa.
- Digitaalisen hautomopolku toteutetaan ja liitetään osaksi maakunnallista Savostamo-alustaa.

1.3 Testaus ja pilotointi

- Testataan ja pilotoidaan toimenpiteessä digitaalista hautomopolkua yhteistyössä hanketta toteuttavien oppilaitosten kanssa. Osallistetaan mukaan opiskelijoita ja keskeisimpien sidosryhmien edustajia.
- Kukin hanketoteuttaja vastaa pilotin suunnittelusta ja toteuttamisesta omassa organisaatiossaan. Päätoteuttajan koordinoi pilottien toteutusta ja koostaa kertyneet kokemukset ja kehittämistarpeet.

1.4 Käyttöönotto ja jatkuvuuden suunnittelu

- Digitaalisen hautomopolun käyttöönotto oppilaitoksissa suunnitellaan päätoteuttajan koordinoimana.
- Suunnitellaan ja toteutetaan viestintään ja markkinointiin liittyvä kampanja, joka tuo esille digitaalisen hautomopolun mahdollisuudet hankkeen kohderyhmälle ja laajemmin hanketoteuttajien sidosryhmille.
- Hautomopolun jatkuvuuden varmistamiseksi tehdään toimenpidesuunnitelma, jossa huomioidaan Savostamo-alustan ylläpidon vastuut sekä hanketoteuttajien sisäiset ja keskinäiset vastuut ja prosessit.

Työpaketti 2. Alueellinen esihautomotoiminta (Xamk, Esedu, Samiedu, Diak, STEP-koulutus, Miksei)

Kehitetään toimintamallit Etelä-Savon alueelliselle esihautomotoiminnalle, tuotetaan sisältöjä digitaaliseen hautomopolkuun (TP1) ja yrittäjyyden kokeilu ympäristöihin (TP3). Keskeistä on koulutuksen ja työelämän välinen sekä hanketoteuttajien että maakunnallisten sidosryhmien välinen yhteistyö. Tehdään eri oppilaitosten tuottamien yrittäjyysopintojen ja yrittäjyyden edistämiseen liittyvien toimintamallien kartoitus ja kokoaminen. Valitaan yhteistyössä digitaalisella hautomopolulla tarjottavat sisällöt ja fyysisissä yrittäjyyden kokeiluympäristöissä toteutettavat kokeilut.

2.1 Esihautomotoiminnan suunnittelu

- Tutustutaan Etelä-Savon ulkopuolella toimiviin esihautomoihin ja hyödynnetään aiemmissa hankkeissa tehtyjä selvityksiä sekä toteuttajien keskinäistä vertaisoppimista parhaiden käytäntöjen selvittämiseksi.
- Suunnitellaan Etelä-Savon alueellisen esihautomotoiminnan toimintamallit yhteistyössä hanketoteuttajien ja maakunnallisten sidosryhmien kanssa.
- Tuloksena syntyy ehdotus Etelä-Savon alueellisesta esihautomotoiminnasta ja kuvaus sen rajapinnoista digitaaliseen hautomopolkuun ja yrittäjyyden kokeiluympäristöihin.

2.2 Esihautomotoiminnan pilotointi

- Pilotoidaan kehitettyä mallia Etelä-Savon alueellisesta esihautomotoiminnasta Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa yhteistyössä eri paikkakunnilla sijaitsevien oppilaitosten ja niiden kampusten välillä. Pilotteihin osallistetaan hankkeen kohderyhmää kaikista hanketoteuttajaoppilaitoksista.
- Kokeillaan uudenlaisia opiskelijoita, alueen yrityksiä ja innovaatio toimijoita yhteen tuovaa toimintamallia fyysisissä yrittäjyyden kokeiluympäristöissä Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa huomioiden digitaalisuus ja monipaikkaisuus. Kokemusten koostaminen jatkokehityksen pohjaksi.

2.3 Esihautomotoiminnan käynnistäminen ja jatkuvuuden varmistaminen

- Suunnitellaan ja toteutetaan alueellisen esihautomotoiminnan käynnistäminen ja laaditaan toteutussuunnitelma jatkuvuuden varmistamiseksi Xamkin koordinoimana, yhteistyössä koko hankekonsortion kesken. Tarvittaessa työhön osallistetaan ulkopuolisia asiantuntijoita ja sidosryhmiä.

Työpaketti 3. Yrittäjyyden kokeiluympäristöt (Xamk, Esedu, Samiedu, Diak, STEP-koulutus, Miksei)

Kokeillaan ja kehitetään yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen hyödyntämistä osana alueellista yrittäjyyden edistämistä. Digitaalista hautomopolkua ja maakunnallista esihautomotoimintaa tukevia fyysisiä yrittäjyyden kokeilu ympäristöjä selvitetään, kehitetään ja kokeillaan Mikkelissä, Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Vahvistetaan maakunnallista yrittäjyyden tukemiseen liittyvää yhteistyötä toteuttamalla maakunnallisia ja paikallisia tapahtumia hankkeen kohderyhmälle ja eri sidosryhmille.

3.1 Kokeilu ympäristöjen toiminnan suunnittelu, käynnistäminen sekä paikallinen että alueellinen yhteiskehittäminen

- Suunnitellaan, käynnistetään ja kehitetään paikkakunta kohtaisesti ja paikkakuntien välisesti Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa eri oppilaitosten opiskelijoiden tarpeista nousevia fyysisiä yrittäjyyden kokeilu ympäristöjä.
- Selvitetään, miten ja millaisia oppilaitosten oppimis- ja TKI-ympäristöjä voitaisiin hyödyntää opiskelijoiden yrittäjyyskokeiluissa.
- Kokeillaan uudenlaisia tapoja hyödyntää oppilaitosten ulkopuolisia opiskelijat, työelämän ja innovaatiotoimijat yhteen tuovia ympäristöjä eri paikkakunnilla. Mahdollistetaan kokeilu ympäristöjen välisen verkostoyhteistyön suunnittelu ja oppilaitosten yhteiset kokeilut.

3.2 Kokeilu ympäristöihin liittyvän paikallisen toiminnan kehittäminen ja kokeilut

- Toteutetaan yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen paikkakunta kohtaisia kokeiluja ja tehdään niiden perusteella kehittämistoimenpiteitä Mikkelissä, Pieksämäellä ja Savonlinnassa.
- Kokeillaan ja kehitetään paikkakuntien, oppilaitosten ja eri sidosryhmien välillä tehtävää kokeilu ympäristötoimintaa.

3.3 Maakunnallisen verkostoyhteistyön kehittäminen ja vahvistaminen

- Kehitetään ja vahvistetaan maakunnan kokeilu ympäristöverkostoa selkiyttämällä eri toimijoiden rooleja ja rakentamalla yhteistyössä hankkeen kohderyhmille suunnattuja tapahtumia

Työpaketti 4. Hankkeen hallinto, viestintä ja koordinaatio (Xamk, Esedu, Samiedu, Diak, STEP-koulutus, Miksei)

Tulokset

1. Maakunnallinen digitaalinen hautomopolku on pilotoitu ja otettu käyttöön.
2. Maakunnallinen esihautomotoiminta, siihen liittyvät prosessit ja toimintamallit on pilotoitu ja otettu käyttöön.
3. Etelä-Savon oppilaitosten opiskelijoille on tarjolla digitaalinen hautomopolku, esihautomotoimintaa ja fyysisiä yrittäjyyden kokeilumahdollisuuksia, jotka tukevat yrittäjäksi ryhtymistä yrittäjyyden eri muodot huomioiden.
4. Paikalliset ja verkostomaisesti toimivat alueelliset fyysiset yrittäjyyden kokeilu ympäristöt ja toimintamallit ovat eri oppilaitosten ja niiden opiskelijoiden käytettävissä.
5. Maakunnallinen verkostoyhteistyö yrittäjyyden eristämiseksi toimii saumattomasti maakunnallisten digitaalisen hautomopolun ja esihautomotoiminnan tukemina.

Digitaalisen hautomopolun -käyttäjämääriä voidaan mitata hautomopolkuun kiinnittyvien opiskelijoiden ja suoritettujen opintopisteiden ja muiden opintosuoritusten avulla. Savostamo-alustan käyttäjistä ja kävijöistä saadaan kerättyä määrällistä tietoa Google Analyticsin avulla. Sekä digitaalisen hautomopolun, esihautomotoiminnan että fyysisten yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen kautta tarjottavien palvelujen laatua voidaan mitata asiakaskyselyjen avulla. Hankkeen toimenpiteiden vaikutuksia yrittäjyyden edistämiseksi voidaan mitata myös valmistuneiden opiskelijoiden perustamien yritysten määrää tarkastelemalla. Maakunnallisen verkostoyhteistyön kehittymistä voidaan mitata ja todentaa yhteistyöverkoston yhteisen toiminnan esim. tapahtumien kävijäseurannan kautta.

Vaikutukset ja lisäarvo

Hankkeen tuottama konkreettinen lisäarvo liittyy alueen innovaatiopotentialin hyödyntämisen näkökulmasta uusien yritysten perustamisen edistämiseen ja alueella syntyvien innovaatioiden kaupallistamiseen. Hanke vahvistaa yrittäjyyttä osana koulutusta ja työelämää, ja tekee yrittäjyyden näkyväksi yhtenä työllistymisvaihtoehtona opiskelijoille. Hanke parantaa maakunnan yrittäjyysympäristöä edistämällä uusien yrittäjien ja yritysten syntymistä digitaalisen hautomopolun, maakunnallisen esihautomotoiminnan ja fyysisten yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen tuella. Hanke edistää alueen opiskelijoiden valmiuksia yrittäjänä toimimiseen ja kasvattaa valmistuvien yrittäjyysosaamista.

Toiminnan jatkuvuus

Hankkeen aikana rakennettu maakunnallinen digitaalinen hautomopolku liitetään osaksi maakunnallista Savostamo -alustaa, jonka kautta Etelä-Savon koulutustarjonta ja yrittäjyysmahdollisuudet tehdään näkyviksi. Savostamo-alustalla toimiva digitaalinen hautomopolku toimii hankkeen päättymisen jälkeen Etelä-Savon alueellisena uuden yrittäjyyden synnyttämisen keskeisenä alustana. Hankkeen aikana toteutetuista fyysisiin yrittäjyyden kokeilu ympäristöihin liittyvistä kokeiluista kertyneitä kokemuksia voidaan hyödyntää hankkeen päättymisen jälkeen eri oppilaitosten yrittäjyysopintojen kehittämisessä ja uusien yrittäjyyden kokeilu ympäristöjen rakentamisessa.

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kokonaiskustannukset:	2 050 999 euroa
Palkkakustannukset:	1 464 999 euroa
Flat rate 40% :	586 000 euroa
Haettu EU- ja valtion rahoitus:	1 640 798 euroa (80 % kokonaiskustannuksista)
Omarahoitus:	392 701 euroa
Ulkopuolinen rahoitus:	17 500 euroa

Ulkopuolinen rahoitus koostuu kumppaniyritysten (Suur-Savon Sähkö, Suur-Savon Osuuskauppa, Suur-Savon Osuuspankki, MPY) rahoituksesta, joka koordinoidaan Suur-Savon Osuuskaupan kautta.

Kustannukset ja ESR+-tuen osuus toimijoittain:

XAMK: 468 549€ (tuki 374 838€)

DIAK: 408 480€ (tuki 326 784€)

Kirkkopalvelut ry: 273 789€ (tuki 219 030€)

Etelä-Savon Koulutus Oy: 428 903€ (tuki 343 123€)

Itä-Savon Koulutuskuntayhtymä: 296 264€ (tuki 237 011€)

Mikkelin kehitysyritys Miksei Oy: 175 014€ (tuki 140 012€)

Hakemuksen käsittely ja lisätietoja hakemuksesta

Hakemus on saapunut Etelä-Savon ELY-keskuksen 5.9.-2.11.2023 ESR+ -hakuun toimintalinjalle 4. Hakuilmoitus on julkaistu rakennerahastot.fi -sivuilla. Hausta on järjestetty hakuinfo. Hakuaikaa on jouduttu jatkamaan EURA2021-järjestelmään liittyvien teknisten ongelmien vuoksi (alkuperäinen haun päättämispäivä on ollut 31.10.2022).

Hakemus on saapunut rahoittajalle määräaikaan mennessä 31.10.2022. Kyseiseen hakuun on saapunut yhteensä 19 hakemusta. Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten valintaperusteiden mukainen arviointi sekä erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa toimintalinjan neljä erityistavoitetta 4.2. ”Uutta osaamista työelämään” edistämällä yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista.

Hankkeen tavoite yrittäjyyden edistämiseksi on kannatettava. Hankesuunnitelma jää kuitenkin yleiselle tasolle, eikä hankkeen tulossellisuus ja vaikuttavuus ole riittävästi seurattavissa esitetyn suunnitelman pohjalta. Hanke painottuu oppilaitosten sisäisten ja oppilaitosten välisten yrittäjyyttä edistävien toimintamallien kehittämiseen, mutta konkreettiset, opiskelijoiden ja yrityksiin kohdentuvat toimenpiteet jäävät merkittävilta osin epäselviksi. Hankesuunnitelmassa ei ole kuvattu yksilöityjä toimenpiteitä, joista voitaisiin nähdä syntyvän konkreettisia tuloksia opiskelijoiden yrittäjyyteen ja työelämään siirtymiseksi. Jotta hankkeella olisi alueen yrittäjyyden edistämisen kannalta riittävää vaikuttavuutta, tulisi alueen yritysten olla tiiviimmin mukana hankkeen kehittämistyössä.

Rahoittajan esitys

Hanketta ei esitetä rahoitettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 14.2.2023

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalvelujen rahoituskokous 3.4.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 16.5.2023

Etelä-Savon maakunnan yhteistyöryhmä 29.6.2023